

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Канюс Інна	ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ ЯК ЧИННИК	478
Дьякова Альона	ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Климова Світлана,	УКРАЇНА І ЄС: НОВІ МОДЕЛІ ІНТЕГРАЦІЇ В УМОВАХ	482
Волоснікова Наталія	КРИЗИ	
Яцина Вікторія		
Корогодова Олена,	ВПЛИВ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ У ЄВРОПІ НА ЗМІСТ	485
Черненко Наталя,	НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У МЕЖАХ ПІДГОТОВКИ	
Глущенко Ярослава	ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Лазорчик Віктор	ТРАНСКОРДОННІ ЕКОНОМІЧНІ СУПЕРЕЧНОСТІ МІЖ	488
	УКРАЇНОЮ ТА ПОЛЬЩЕЮ ЯК ВИКЛИК	
	ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Маршаєв Вадим	ГОЛОВУВАННЯ ДАНІЙ В РАДІ ЄС (ЛИПЕНЬ – ГРУДЕНЬ	492
	2025 Р.): ВНЕСОК У ПРИСКОРЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
	УКРАЇНИ	
Мілова Марія	ПРОБЛЕМНА ЄВРОПА: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	494
Naumkina Svitlana,	TRANSBORDER COOPERATION AS AN INSTRUMENT	498
Khevtsuriani Amiran	OF UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION: THE	
	INSTITUTIONAL AND COMMUNICATIVE DIMENSION	
Павленко Артем,	КОНЦЕНТРАЦІЯ КАПІТАЛУ ТА СТРУКТУРА ПОПИТУ	500
Тимошенко Наталія	ЯК ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	
Павлік Вікторія	МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ПРОТИДІЇ	504
Соколовський Максим	ТЕРОРИЗМУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Павлович Анна,	РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУЦІЙ ТА	507
Тимошенко Наталія	ПАРТНЕРСТВ У МАКРОЕКОНОМІЧНІЙ СТАБІЛІЗАЦІЇ	
	ТА ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ	
Соколовська Ольга	УКРАЇНА У НОВОМУ СВІТОПОРЯДКУ:	509
	ТРАНСФОРМАЦІЯ ВІД ОБ'ЄКТА ДО СУБ'ЄКТА	
Столяренко Оксана,	ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В	513
Столяренко Олена	КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО	
	ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ: СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ	
	ТА ВИКЛИКИ	
Тодоров Ігор	ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ТА КРАЇНИ	516
	ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ (2022-2026 РР.)	
Харламов Михайло	ДО ПИТАННЯ ПРО ТРАНСКОРДОННУ ВЗАЄМОДІЮ	519
	ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ	
	СИТУАЦІЙ ЗІ СЛУЖБАМИ НАДЗВИЧАЙНИХ	
	СИТУАЦІЙ ЗАХІДНИХ	
Хачик Євгеній	ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ ТА	521
	МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРСТВА УКРАЇНИ	
Юрженко Альона,	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР ПІДГОТОВКИ СУДНОВИХ	523
Дягилева Олена,	МЕХАНІКІВ: РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМ ПОДВІЙНИХ	
Кононова Олена	ДИПЛОМІВ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ	
	АКАДЕМІЇ	
Юрченко Микола,	ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ	527
Ніцевич Аліна	ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В	
	УКРАЇНИ	
Ярмолинська Яна	ЄВРОПЕЙСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНИ: ВІД	530
	ПОЛІТИЧНОГО ВИБОРУ ДО ОНТОЛОГІЧНОЇ	

до реалізації концепції сучасного "Плану Маршалла", яскравим прикладом якого є програма Ukraine Facility.

Сьогодні міжнародне фінансування є не просто ресурсом для виживання, а потужним важелем інституційної модернізації, оскільки воно жорстко синхронізоване з проведенням євроінтеграційних реформ. Водночас, державні гранти та кредити мають слугувати лише стартовим майданчиком. Подальший успіх відбудови критично залежатиме від залучення приватного іноземного капіталу, що неможливо без ефективної роботи механізмів страхування воєнних ризиків від ЄБРР та MIGA. Таким чином, перетворення міжнародної допомоги на рушійну силу українського економічного дива вимагає від нашої держави абсолютної прозорості, ефективного менеджменту залучених коштів та неухильного дотримання євроінтеграційного курсу.

Література:

1. Богдан Т. П. Макроекономічні ефекти зовнішнього фінансування економіки України в умовах війни. *Фінанси України*. 2023. № 2. С. 15–32.
2. Козюк В. В. Міжнародна фінансова допомога як інструмент повоєнної відбудови: європейський вектор. *Економічний часопис-XXI*. 2023. № 3-4. С. 22–30.
3. Звіряка О. Роль МВФ у підтримці макрофінансової стабільності України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 52. С. 40–46.
4. Мартинюк В. Інструмент Ukraine Facility: європейський підхід до фінансування відбудови. *Міжнародна економічна політика*. 2025. № 1. С. 112–128.
5. Власюк О. Інституційні передумови повоєнного відновлення економіки України. *Стратегічна панорама*. 2025. № 2. С. 5–15.
6. Коваленко М. Механізми страхування ризиків для залучення іноземних інвестицій в Україну. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 3. С. 50–57.

Соколовська О.М.

аспірантка кафедри політології
Одеського національного
університету ім. І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна

УКРАЇНА У НОВОМУ СВІТОПОРЯДКУ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ВІД ОБ'ЄКТА ДО СУБ'ЄКТА

Повномасштабне російське вторгнення в Україну 24 лютого 2022 року кардинально змінило не лише безпекову ситуацію на європейському континенті, а й структуру глобального політичного процесу. Україна, яка протягом

десятиліть перебувала у стані цивілізаційної невизначеності, балансуючи між євроатлантичним та євразійським векторами, здійснила остаточний геополітичний вибір ціною десятків тисяч людських життів. Цей вибір вимагає переосмислення місця України в архітектурі сучасного світопорядку та аналізу тих процесів - глобалізації, регіоналізації та трансрегіоналізації, які визначають контури нового міжнародного середовища.

Динаміка подій 2022–2026 років вимагає суттєвого оновлення наукових підходів, оскільки попередні концептуальні рамки, сформовані до початку повномасштабної агресії, не повною мірою відповідають реаліям, що склалися.

Специфіка зовнішньополітичної діяльності держави нерозривно пов'язана з особливостями системи міжнародних відносин, у яких ця діяльність здійснюється. Зовнішня політика держави є похідною від національних інтересів та повною мірою відображає ступінь усвідомлення державою власної суб'єктності на міжнародній арені. На сучасному етапі на ці процеси впливають чинники глобалізму та регіоналізму, що вимагає комплексної оцінки стратегічної ситуації навколо України.

Як свідчить історична практика, усі постсоціалістичні країни, які обрали євроатлантичний шлях розвитку, зокрема із зорієнтованістю на безпекові гарантії НАТО, досягли визначних успіхів у державотворенні. Жодна з колишніх республік СРСР, що обрала проросійську орієнтацію або так званій нейтральний статус, не змогла хоча б наблизитися до рівня першої групи. Більше того, їхня підпорядкованість імперським інтересам зростала, а агресія щодо їхньої територіальної цілісності стала системним явищем: Грузія (2008), Молдова (з 1992), Україна (з 2014).

Глобалізація як процес трансформації просторової організації суспільних відносин безпосередньо впливає на інститут держави. Територіальна організація, що змінюється під впливом глобалізації, насамперед відбивається на інституті держави як способі устрою політичного простору. Водночас, зв'язок між глобалізацією і регіоналізацією є діалектичним: не можна абсолютизувати їхній взаємовплив, оскільки кожен процес має власні причини та динаміку.

Регіоналізація як процес об'єднання країн або регіонів у рамках єдиного співтовариства тягне за собою зміни організації просторово-територіального та політичного устрою. У межах створеного регіонального співтовариства адміністративні кордони втрачають бар'єрну функцію, тоді як зовнішні межі об'єднання - посилюють її. Європейський Союз залишається найбільш розвиненим прикладом інтеграційного процесу, тоді як інші регіональні формати базуються переважно на співпраці через слабкість інституційної структури.

Особливого значення набуває феномен трансрегіоналізму, який передбачає створення функціональних об'єднань між різними регіональними кластерами, не прив'язаними до географічного фактору. Трансрегіоналізм виступає адаптивним варіантом глобалізації «за інтересами» та «за можливостями». Інтенсифікація міжрегіональних зв'язків призводить до поглиблення глобалізації, поширення інтеграції на вищих рівнях міжнародної взаємодії та підвищення активності як державних, так і недержавних акторів у глобальному управлінні.

У цьому контексті місце України визначається кількома принципово новими характеристиками, що з'явилися після 24 лютого 2022 року:

По-перше, Україна здійснила незворотний цивілізаційний вибір. Отримання статусу кандидата на вступ до ЄС зафіксувало євроатлантичний вектор як безальтернативний. Це принципово змінює систему координат: якщо раніше ключовим питанням була інтеграція в готові структури, то сьогодні Україна виступає співтворцем нової архітектури безпеки.

По-друге, відбувається трансформація від «країни-споживача безпеки» до «країни-донора безпеки». Збройні сили України фактично виконують функцію передового рубежу оборони Європи, що зміщує акценти з регіональної периферійності на глобальну стратегічну значущість. Як справедливо зазначає Д. Шкурко, саме Україна «закриває мир та спокій в Європі».

По-третє, Україна розвиває мінілатеральні формати співпраці, зокрема Люблінський трикутник (Україна–Литва–Польща), що демонструє здатність формувати функціональні регіональні кластери, які виявляються ефективнішими за традиційні багатосторонні інститути в умовах кризи глобальних міжнародних організацій.

По-четверте, через реалізацію глобальних гуманітарних ініціатив, зокрема зернової «Чорноморської ініціативи» та продовольчих програм, Україна ініціює діалог із країнами Глобального Півдня, претендуючи на роль одного з лідерів у захисті міжнародного права та продовольчої безпеки.

По-п'яте, зростає економічна значущість України як глобального гравця на ринках аграрних та продовольчих товарів. Від стабільності українського експорту залежить продовольча безпека та соціально-економічна стійкість десятків країн світу.

Водночас Україна стикається зі значними викликами: необхідність примноження інституційних зусиль для виконання вимог кандидатства до ЄС, запровадження заходів збереження економічної стійкості в умовах воєнних дій, зміцнення людського та гуманітарного капіталу. Критично важливим

залишається питання збереження трансатлантичної єдності та недопущення руйнування глобальних виробничих, торговельних та гуманітарних мереж.

Особливого значення набуває позиціонування України щодо двох глобальних лідерів США та Китаю і Україна може виявитися лакмусовим папірцем цивілізаційного вибору, поєднання чи розмежування інтересів, що асоціюються з кожною країною-лідером.

Таким чином, сучасна динаміка світового політичного процесу (2022–2026 рр.) вносить фундаментальні корективи у стратегічне бачення місця України в архітектурі світопорядку. Діалектична взаємодія глобалізації та регіоналізації, доповнена феноменом трансрегіоналізму, формує нові можливості для зовнішньополітичного позиціонування нашої держави.

По-перше, Україна здійснила незворотний перехід від стану цивілізаційної невизначеності до чіткого євроатлантичного позиціонування, зафіксованого не лише політичними деклараціями, а й кров'ю десятків тисяч захисників. По-друге, трансформація від об'єкта до суб'єкта міжнародної безпеки — від «країни-споживача» до «країни-донора безпеки» — є безпрецедентною для пострадянського простору та має далекосяжні наслідки для всієї архітектури європейської безпеки. По-третє, розвиток мінілатеральних та трансрегіональних форматів співпраці свідчить про здатність України формувати нові конфігурації міжнародної взаємодії, не обмежуючись пасивним очікуванням інтеграції в існуючі структури.

Ключовим завданням для України на найближчі роки залишається поєднання державної та суспільної активності, спрямованої на підтримку глобалізаційного потенціалу країни, забезпечення інституційної спроможності для виконання вимог європейської інтеграції та формування прагматичних регіональних альянсів, які убезпечать нашу державу від втягування у глобальні протистояння між великими державами та забезпечать чітке позиціонування на міжнародній арені.

Література:

1. Наталіна Н. О. Формування нового світопорядку як об'єкт політологічного дослідження. *Політичне життя*. 2022. № 1. С. 73–80. DOI: 10.31558/2519-2949.2022.1.10.
2. Прийдун С. В. Особливості та проблеми становлення України як суб'єкта нової системи міжнародних відносин. *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. 2018. Т. 1, № 51. С. 87–95. DOI: 10.26661/swfh-2018-51-005.

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції